

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyň Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph.D., a Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobců: a) **nezletilý D. V. H. N.**, narozený xxx
 b) **nezletilá N. H. N.**, narozená xxx
 oba státní příslušníci Vietnamské socialistické republiky
 bytem xxx, xxx
 oba zastoupení advokátem Mgr. Petrem Václavkem
 se sídlem Opletalova 25, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
 se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 12. 1. 2017 č.j. MV-144117-4/VS-2016 a ze dne 12.1.2017 č.j. MV-144113-4/VS-2016

takto:

- I. Žaloby se zamítají.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutími označenými v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadená rozhodnutí“) ministr vnitra (dále též „orgán rozhodující o rozkladu“) zamítl rozklady žalobců a) a b) proti rozhodnutím odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 14. 9. 2016 č.j. VS-9391/835.3/2-2014 a č.j. VS-9390/835.3/2-2014, jimiž nebylo dle § 11 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o státním občanství“) vyhověno žádosti žalobců o udělení státního občanství České republiky.
2. V odůvodnění napadených rozhodnutí orgán rozhodující o rozkladu uvedl, že dne 22. 9. 2014 podali rodiče za žalobce a) a b) prostřednictvím Úřadu Městské části Praha 14 žádosti o udělení státního občanství České republiky. Žalobci a) a b) žijí ve společné domácnosti s rodiči, jež jsou státními příslušníky Vietnamu. Trvalý pobyt na území České republiky byl žalobci a) povolen od 24. 9. 2007 a žalobkyni b) od 11. 10. 2010, a to u obou za účelem sloučení rodiny.

3. Orgán rozhodující o rozkladu dále konstatoval, že správní orgán I. stupně posoudil žádosti žalobců dle § 13 a § 14 zákona o státním občanství a po komplexním zvážení všech podkladů žádostem nevyhověl. Dospěl k závěru, že u žalobců nelze konstatovat jejich dostatečnou sociální integraci, neboť vzhledem ke svému věku nemohou mít na území České republiky vytvořeny pevné sociální vazby. Pracovní integraci žalobců se správní orgán I. stupně vzhledem k jejich věku nezabýval. Žalobci podle něj neprokázali ani to, že by byli v České republice integrováni z hlediska rodinného. Správní orgán I. stupně přitom v souladu s judikaturou správních soudů zohlednil, že rodiče žalobců jsou státními občany Vietnamu, kteří o udělení státního občanství České republiky nežadají. Upřednostnil tak zásadu jednotného státního občanství v rodině, resp. jednotného státního občanství rodičů a dětí.
4. Žalobci podali proti prvostupňovému rozhodnutí rozklad, v němž namítli, že rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné. Správní orgán I. stupně dle jejich názoru přistoupil k žádostem zcela necitlivě, posoudil je paušálně bez přihlédnutí ke konkrétním okolnostem žádostí a osobnostním specifikům žalobců a nepostupoval v souladu se skutečným stavem věci, který v rozporu s § 3 správního řádu nedostatečně zjistil a v rozporu s § 68 téhož zákona rozhodnutí nedostatečně odůvodnil. Žalobci dále argumentovali tím, že splnili všechny zákonem stanovené podmínky, a přesto jim nebylo české státní občanství uděleno. Důvodem zamítnutí žádostí byla tvrzená nedostatečná integrace a dále skutečnost, že získání českého státního občanství nebylo v jejich zájmu. Takové odůvodnění je však dle mínění žalobců zcela nepřezkoumatelné, neboť správní orgán I. stupně nedostatečně zdůvodnil, jak k těmto závěrům dospěl. Jedná se o nepodložená tvrzení, která jsou v rozporu s realitou a se zájmy žalobců. Správní orgán I. stupně si osobuje posuzovat, co je pro žalobce nejlepší, což mu nepřísluší. Především rodiče žalobců ví, co je pro ně nejlepší. Správní orgán I. stupně měl žádosti posoudit toliko z hlediska splnění zákonných podmínek udělení státního občanství a neměl by zpochybňovat projevenou vůli žalobců. Jeho pochybení bylo o to závažnější, že se nezakládá na pravdě. Udělení státního občanství by pro žalobce mělo naopak veskrze pozitivní dopad, neboť by získali občanství vyspělého demokratického evropského státu a rozvoj jejich osobnosti a jejich budoucnost v rámci tohoto státu by tak byly mnohem jednodušší. Zároveň by si ponechali státní občanství, které mají jejich rodiče.
5. Orgán rozhodující o rozkladu v rámci vypořádání námitek uplatněných v rozkladu konstatoval, že správní orgán I. stupně postupoval správně, když žádostem žalobců o státní občanství České republiky nevyhověl, neboť jeho udělení brání zásada jednotného občanství rodiny. Prvostupňové rozhodnutí bylo řádně a srozumitelně zdůvodněno a orgán rozhodující o rozkladu neshledal, že by závěry správního orgánu I. stupně byly v rozporu zjištěným skutkovým stavem, respektive že by správní orgán I. stupně skutkový stav nedostatečně zjistil. Správní orgán I. stupně zohlednil skutkové okolnosti případu a postupoval plně v souladu s judikaturou správních soudů, která princip jednotného státního občanství rodiny v případě nezletilých žadatelů upřednostňuje. Aplikace zásady jednotného státního občanství rodiny v případě, kdy žadatel je vzhledem ke svému věku a ke konkrétním okolnostem případu (není v péči jiné osoby) závislý na svých rodičích, kteří nejsou českými státními občany, byla logickým východiskem. Závěry o nedostatečné integraci žalobců pak jsou z prvostupňového rozhodnutí patrné a opírají se o výše zmiňovanou judikaturu správních soudů. Orgán rozhodující o rozkladu proto nepřisvědčil námitkám žalobců stran rozporu s § 3 správního řádu, nedostatečného odůvodnění rozhodnutí, paušálního posouzení žádostí žalobců ani poškození jejich práv.
6. Orgán rozhodující o rozkladu upozornil na skutečnost, že správní orgán I. stupně svým postupem, tedy zamítnutím žádostí žalobců, nikterak nezpochybnil vůli jejich zákonných zástupců získat pro žalobce české státní občanství, kterou projeví podáním žádostí za své nezletilé děti. K námitce, že žalobci splnili všechny zákonné podmínky pro udělení státního občanství České republiky, orgán rozhodující o rozkladu uvedl, že žádosti byly zamítnuty s ohledem na zásadu jednotného státního občanství v rodině.

7. K námitce, že udělení státního občanství je v zájmu žalobců, respektive že by pro ně mělo pozitivní dopad z pohledu jednoduššího rozvoje jich osobnosti a obecně jejich budoucnosti, orgán rozhodující o rozkladu uvedl, že faktická vazba státního občana ke státu, promítnutá do požadavku hlubší sociální integrace a v případě „máloletých“ dětí do zásady jednotného státního občanství v rodině, je nepochybně v zájmu jak státu, tak i jeho občana, nemá-li se státní občanství vyprázdnit na zcela formální pouto.
8. Žalobci v žalobách namítali, že se žalovaný dopustil nesprávného právního a skutkového posouzení věci, pokud jejich žádosti o udělení státního občanství bez dalšího zamítl z důvodu akcentace principu jednoty státního občanství rodiny. Správní orgány obou stupňů překročily meze správního uvážení. Žalobci mají za to, že splnili veškeré obligatorní zákonné požadavky stanovené zákonem o státním občanství. Neztotožňují se s pojetím tzv. integračního hlediska prezentovaným žalovaným. Ten totiž dovozuje nedostatečnou míru jejich integrace pouze z důvodu nízkého věku žalobců a z faktu, že jejich rodiče jsou občany Vietnamu a nežadají spolu se žalobci o státní občanství. Rodiče žalobců přitom správnímu orgánu I. stupně sdělili, že důvodem, proč spolu se svými dětmi o státní občanství České republiky nežadají, je skutečnost, že prozatím neovládají český jazyk na dostatečné úrovni, avšak v budoucnu žádost o státní občanství podat hodlají. Žalobci žijí v České republice od svého narození, ovládají český jazyk a ze všech doložených dokladů plyne, že jsou plně integrováni do majoritní společnosti.
9. Byla-li by argumentace stran principu jednoty státního občanství takto absolutní, pak by dle žalobců ztratilo smysl ustanovení zákona o státním občanství, které umožňuje udělení státního občanství samostatně nezletilému dítěti. Pokud tedy žalovaný zamítl žádosti žalobců s výše uvedeným odůvodněním, nepostupoval v relevantních mantinelech správního uvážení, ale snažil se alternovat roli zákonodárce, nehledě na to, že rodiče žalobců vyjádřili svůj záměr v budoucnu taktéž o státní občanství České republiky požádat. Pro žalobce by tak do doby jejich zletilosti bylo téměř nemožné státní občanství České republiky nabýt. Byli by tak sankcionováni za „neschopnost“ rodičů získat státní občanství, resp. naučit se český jazyk na vyšší úrovni rychleji. Žalobci nijak neohrožují bezpečnost státu, jeho svrchovanost či územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví nebo majetkové hodnoty, což by mohl být důvod pro zvažování neudělení občanství nezletilému dítěti. Opakovaně zdůraznili, proč je pro ně státní občanství České republiky důležité, respektive jak je limituje skutečnost, že státními občany České republiky nejsou.
10. Následně žalobci konstatovali, že v souladu s § 13 zákona o státním občanství platí, že při splnění taxativně stanovených podmínek (specifikovaných v § 14 téhož zákona) lze na základě žádosti udělit fyzické osobě státní občanství České republiky, přičemž žalobci jsou si vědomi toho, že ani při splnění těchto podmínek není na udělení státního občanství České republiky právní nárok. V této souvislosti odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2006 č.j. 2 As 31/2005 – 78, který potvrzuje, že i když z předmětného ustanovení přímo neplyne právo na vyhovění podané žádosti, plyne z něj povinnost správního orgánu vést řádné správní řízení splňující zákonem stanovené podmínky. V této souvislosti dále odkázali na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 10. 2015 sp. zn. 5 A 282/2011 - 33 a shrnuli, že rozhodování o udělení státního občanství je sice výrazem státní suverenity, to ale neznamená, že by se jednalo o „milost“ rozhodujícího orgánu bez jakýchkoliv mantinelů vytyčených zásadami právního státu.
11. Žalobci dále tvrdili, že judikatura Nejvyššího správního soudu se vyvíjí ve prospěch žadatelů o státní občanství, a to jak z hlediska přezkumu správních rozhodnutí, tak také nastavení mantinelů správního uvážení. V této souvislosti odkázali na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008 č.j. 5 As 47/2008 – 92 a ze dne 20. 8. 2009 č.j. 5 As 39/2009 – 81. V řízení o udělení státního občanství musí správní orgány posupovat v rámci zákona a musí dodržovat příkazy, které pro ně plynou z jejich zahrnutí do mechanismu veřejné správy v moderním demokratickém, ústavním a právním státě. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010 č.j. 5 As 73/2009 – 91 pak uvedli, že výčet podmínek

pro udělení státního občanství není možné považovat za demonstrativní a nelze jej dále rozšiřovat. To lze jen na základě zákonného zmocnění. Smysl správního uvážení spočívá v jeho objektivizovaném uplatňování, proto nemůže znamenat libovůli správních orgánů a vést k jejich objektivně nepodloženým závěrům (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003 sp. zn. 3 Azs 12/2003). Rozhodnutí správních orgánů, a to pochopitelně i ve věci státního občanství, musí korelovat taktéž se zásadou předvídatelnosti a vyloučení možné svévole. Podle žalobců byla v přezkoumávané věci zásada zákazu libovůle, respektive zásada legitimního očekávání dle § 4 odst. 2 správního řádu porušena.

12. Argumentační postup žalovaného lze dle žalobců považovat za přepjatý formalismus. V této souvislosti pak žalobci bez konkrétního vymezení toho, v čem přepjatý formalismus spatřují, shrnuli judikaturu Ústavního soudu k dané problematice. Namítli také porušení § 89 odst. 2 správního řádu, neboť orgán rozhodující o rozkladu se podle nich dostatečným způsobem nevypořádal s rozkladovými námitkami, naopak se omezil toliko na souhlas se závěry správního orgánu I. stupně. V tom žalobci spatřují též porušení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť není zřejmé, z čeho orgán rozhodující o rozkladu při rozhodování vycházel. Napadené rozhodnutí je v důsledku těchto vad nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a tudíž nezákonné. V této souvislosti žalobci dále odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004 sp. zn. 4 Azs 55/2003 a uvedli, že správní spis obsahuje dostatek důkazů, které však všechny podporují zcela opačný závěr než ten, který byl učiněn ve výroku napadeného rozhodnutí (kromě irelevantních důkazů ohledně nízkého věku a státního občanství rodičů). Závěrem odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007 sp. zn. 4 Ads 17/2007, který by dle jejich názoru mohl být návodem, jak vypracovat bezchybné rozhodnutí.
13. Žalovaný navrhl, aby soud žaloby zamítl. Ve vyjádření k žalobám uvedl, že v případě nezletilého účastníka řízení nelze plně posoudit splnění podmínky integrace do společností ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o státním občanství, když vzhledem k nízkému věku nelze posuzovat pracovní integraci a integraci sociální lze považovat za nezavršenou, neboť z důvodu nízkého věku nelze objektivně posoudit míru jeho zapojení do fungování společnosti v České republice, ani do společenského života. Sociální integraci žalobců pak nelze spatřovat ani v tom, že plní povinnosti, které odpovídají povinnostem žáka základní školy. Zejména však s ohledem na skutečnost, že rodiče žalobců, ač projevíli vůli, že v budoucnu (až budou ovládat český jazyk na vyšší úrovni) o státní občanství České republiky požádají, státní občanství České republiky nemají, nelze uzavřít, že by žalobci byli do společnosti v České republice integrováni z hlediska rodinného, a to s ohledem na zásadu jednotného státního občanství rodičů a dětí. Dle žalovaného lze předpokládat, že rodiče žalobců poté, co splní zákonné podmínky pro získání státního občanství České republiky, podají dle § 18 zákona o státním občanství společnou žádost, do níž zahrnou i žalobce. Žalobci sami pak po dosažení zletilosti mohou státní občanství České republiky získat na základě prohlášení dle § 35 uvedeného zákona.
14. Nedostatek rodinné integrace jako důvod pro zamítnutí žádosti o státní občanství má dle žalovaného podklad v judikatuře Nejvyššího správního soudu (žalovaný konkrétně odkázal na rozsudek ze dne 30. 1. 2014 č. j. 4 As 142/2013 – 29). V posuzovaných případech byla respektována zásada legitimního očekávání, když rodiče žalobců podávali předmětné žádosti s vědomím, že se jedná o osoby v plné míře závislé na jejich péči. S ohledem na věk žalobců pak nebylo možno zohlednit ani požadavek na hodnocení bezpečnostního rizika podle § 13 odst. 2 zákona o státním občanství, což je možné pouze u společné žádosti, a to v kontextu splnění zákonných podmínek rodičů.
15. Žalovaný rovněž konstatoval, že rozhodování o udělení státního občanství je výkonem státní suverenity a je věcí České republiky, komu státní občanství udělí. Proto k námitce ohledně srovnání dřívější a stávající právní úpravy v otázce právního nároku na udělení státního občanství České republiky uvedl, že pro posuzovaný případ je rozhodující právní úprava zakotvená v § 12 zákona o státním občanství, tedy že na udělení státního občanství České republiky není právní

nárok. To však neznamená libovůli, neboť i v řízeních o udělení státního občanství musí platit obecné zásady správního řízení. K odkazům žalobců na judikaturu správních soudů pak žalovaný uvedl, že tato vycházela z předchozí právní úpravy podmínek udělení státního občanství, tudíž pro posuzovaný případ není rozhodující, jakým směrem se vyvíjí. Rozhodující je toliko splnění podmínek § 13 a § 14 zákona o státním občanství. Nová právní úprava již jednoznačně zahrnuje i kritéria přiměřenosti a proporcionality, jako je tomu v případě prokazování podmínek upravujících vstup a pobyt cizinců na území České republiky, veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení atd., což v sobě odráží soudní judikaturu vydanou za předchozí právní úpravy. Žalovaný závěrem konstatoval, že setrvává na právním názoru vyjádřeném v napadeném rozhodnutí, neboť v daném případě nelze odhlédnout od objektivně dané překážky pro udělení státního občanství České republiky, a sice dodržení zásady jednotného státního občanství rodičů a dětí, která bezprostředně souvisí s nízkým věkem žalobců, kteří jsou plně citově a zejména existenčně závislí na svých rodičích, kteří mají státní příslušnost Vietnamské socialistické republiky a o státní občanství České republiky nežádají.

16. Při ústním jednání před soudem právní zástupce žalobců uvedl, že v případě zásady jednoty státního občanství rodičů a dětí jde o obsoletní reziduum. Právní řád umožňuje více státních občanství. Vietnamské občanství, které mají i jejich rodiče, by žalobcům zůstalo. Dále odkázal na jiné rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2018 č.j. MV-133232-5/SO-2017, kterým žalovaný zrušil rozhodnutí správního orgánu I. stupně s poukazem na zásadu jednoty státního občanství. V nyní posuzovaném případě byla argumentace žalovaného opřena toliko o princip jednotného občanství, ač zákon takový požadavek nezná. Dále zopakoval žalobní argumentaci stran nepřijatelnosti rozšiřování podmínek bránících udělení státního občanství a konstatoval, že není zřejmé, jak správní orgány dospěly k závěru, že by udělení státního občanství žalobcům nebylo v jejich zájmu. Žalovaný při ústním jednání toliko odkázal na vyjádření k žalobě a na obsah správního spisu.
17. Soud při ústním jednání rozhodl o spojení řízení o obou žalobách, která byla dosud vedena samostatně pod sp. zn. 9 A 62/2017 a 9 A 63/2017 a rozhodl, že společné řízení o těchto věcech bude nadále vedeno pod sp. zn. 9 A 62/2017.
18. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.). V posuzované věci vyšel z následně uvedené právní úpravy:
19. Podle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství státní občanství České republiky lze udělit, pokud je žadatel integrován do společnosti v České republice, zejména pokud jde o integraci z hlediska rodinného, pracovního, nebo sociálního, a splňuje ostatní podmínky stanovené v § 14.
20. Podle § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
21. Podle § 68 odst. 3 správního řádu věta první v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
22. Podle § 89 odst. 2 správního řádu odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost,

se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem.

23. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
24. Námitka žalobců, že ze strany správních orgánů došlo k nesprávnému posouzení věci, není důvodná. Soud nesouhlasí s tvrzením žalobců, že zásada jednoty státního občanství rodiny, ke které správní orgán při rozhodování v dané věci přihlížel, představuje obsoletní reziduum. Uvedená zásada je obecně platná i nadále, což potvrdil také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 1. 2013 č.j. 8 As 31/2012 – 76, v němž uvedl, že „*Účelem obecně uznávané zásady jednotného státního občanství rodičů a dětí [srov. čl. 6 Evropské úmluvy o státním občanství, publ. Pod č. 76/2004 Sb.m.s.; nebo § 3 písm. a), § 3a, § 4, § 6 odst. 2, § 9, § 11 odst. 1 písm. d), e) a f) zákona o státním občanství] je ochrana rodinných vazeb a zabezpečení jednotného státního občanství celé rodiny.*“ Úvahy ohledně této zásady pak Nejvyšší správní soud dále rozvedl v rozsudku ze dne 30. 1. 2014 č. j. 4 As 142/2013 – 29 v němž uvedl, že „*závěry výše citovaného rozsudku dopadají i na nyní projednávaný případ, neboť stěžovatelka v době rozhodování žalovaného byla nezletilá, teprve ve věku 8 let. Byť stěžovatelka splnila z formálního pohledu příslušné podmínky podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o státním občanství, o čemž není mezi stranami žádného sporu, nelze odhlédnout od všech skutkových okolností daného případu, neboť stěžovatelka je v tomto věku značně závislá na svých rodičích a zejména na své matce, které byla svěřena do výchovy.*“ V témže rozsudku pak Nejvyšší správní soud k předmětnému principu konstatoval, že „*za takové situace, kdy stěžovatelka vzhledem ke svému nízkému věku reálně teprve začíná navazovat blubší vztahy k osobám stojícím mimo její rodinu a kdy její nejbližší rodinní příbuzní nezískali české státní občanství, nelze než souhlasit se žalovaným, že udělením českého státního občanství stěžovatelce by byl narušen princip jednoty státního občanství rodiny.*“ Dále pak v témže rozhodnutí konstatoval, že „*Samotná skutečnost, že se narodila na území České republiky, že plynně hovoří česky nebo že navštěvuje základní školu, je v tomto směru nedostatečná, neboť navštěvování školy a schopnost plynně hovořit česky vyplývá z plnění povinné školní docházky a z toho, že vyučovacím jazykem na školách je v České republice český jazyk (srov. § 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, který se stěžovatelka v důsledku plnění příslušných povinností podle školského zákona proto naučila.*“
25. Uvedenou zásadu, která, jak konstatoval Nejvyšší správní soud, mimo jiné vyplývá také z mezinárodních úmluv, kterými je Česká republika vázána, je nutno respektovat i poté, co došlo k přijetí nového zákona o státním občanství, a tedy ke změně právní úpravy. Žalovaný tudíž nepochybil, když zásadu jednotného státního občanství v napadených rozhodnutích akcentoval. V případě obou žalobců se v době podání žádostí jednalo o nezletilé děti (konkrétně ve věku 9 let a 4 roky), které jsou, stejně jako tomu bylo v případě, který posuzoval NSS ve shora citovaném rozsudku, zcela závislé na svých rodičích, z nichž ani jeden české státní občanství nemá, ani o něj ne žádá. Dle názoru soudu by v takovém případě postrádalo smysl, aby žalobci měli státní občanství odlišné od svých rodičů, kteří momentálně o udělení státního občanství České republiky neusilují, a to údajně z jazykových důvodů.
26. Správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích nikde neuvedly, že by snad žalobci jakkoliv ohrožovali bezpečnost státu, jeho svrchovanost či územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví nebo majetkové hodnoty. Posuzování těchto rizik vůbec nebylo předmětem řízení.
27. Žalovaný při rozhodování v dané věci rozhodně neabsolutizoval zásadu jednoty státního občanství rodiny, jak mylně dovozují žalobci. Soud v tomto směru považuje za zásadní, že k zamítnutí předmětných žádostí došlo nejen s poukazem na tuto zásadu, ale též (a především) z toho důvodu, že správní orgány shledaly u obou žalobců nedostatečnou míru jejich integrace do společnosti v České republice. Tento závěr byl výslovně vyjádřen v rozhodnutích správního orgánu I. stupně, která tvoří jeden celek s napadenými rozhodnutími. Jak správní orgán konstatoval, u žalobců nebylo prokázáno, že by byli v České republice dostatečně integrováni do společnosti z hlediska sociálního či rodinného. O pracovní integraci žalobců vzhledem k jejich věku nelze logicky vůbec uvažovat. Jak plyne ze shora citované judikatury Nejvyššího správního

soudu, na tomto závěru (o nedostatečné integraci žalobců) nemůže nic změnit ani skutečnost, že žalobci hovoří plyně česky či že starší z nich navštěvuje základní školu, neboť se jedná o plnění povinnosti plynoucí ze zákonných norem, konkrétně ze školského zákona. Se závěry správních orgánů obou stupňů o nedostatečné integraci žalobců v České republice (s ohledem na jejich velmi nízký věk a rodinné vazby) se soud plně ztotožňuje.

28. Není tedy pravdou, že žalobci splnili veškeré zákonem stanovené podmínky pro udělení státního občanství České republiky, a že správní orgány tak zamítnutím žádostí překročily meze správního uvážení. Integrace žadatele do společnosti v České republice je podmínkou pro udělení státního občanství výslovně zakotvenou v § 13 odst. 1 zákona o státním občanství a tuto podmínku žalobci nesplňují. Dlužno dodat, že závěr správního orgánu o jejich nedostatečné integraci do společnosti v žalobě žádnou relevantní námitkou nezpochybnili.
29. Nedůvodnou soud shledal také námitku brojící proti přepjatému formalismu ze strany správních orgánů. Žalobci uvedenou námitku nijak blíže nekonkretizovali, a soud proto mohl k jejímu přezkumu přistoupit toliko obecně. Neshledal přitom v postupu správních orgánů jakýkoliv náznak přepjatého formalismu, neboť správní orgány obou stupňů dostatečně srozumitelně zdůvodnily, kterým zákonným požadavkům nebylo ze strany žalobců vyhověno a na základě kterých zásad předmětné žádosti posuzovaly. Uvedený postup správních orgánů nemůže být projevem přepjatého formalismu, za který nelze označit zákonná a bezvadná rozhodnutí správních orgánů, jejichž jedinou (subjektivní) vadou je to, že se účastník řízení s jejich výrokem neztotožňuje.
30. Soud nepřisvědčil ani námitce vytykající žalovanému porušení zákazu libovůle a zásady legitimního očekávání. Jak již bylo konstatováno shora, správní orgán při rozhodování v dané věci postupoval zcela v souladu s právní úpravou zakotvenou v zákoně o státním občanství a předmětné žádosti zamítl z důvodu nesplnění zákonem stanovených podmínek pro udělení státního občanství, přičemž přihlédl i k obecně uznávané právní zásadě jednoty státního občanství rodiny. Takový postup rozhodně nelze označit za svévolně rozšiřování podmínek pro udělení státního občanství či za projev libovůle ze strany správního orgánu, ani za porušení zásady legitimního očekávání. S ohledem na výše citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu, která nepozbyla relevance ani po změně právní úpravy, bylo na základě zjištěných skutkových okolností týkajících se věku žalobců, jejich rodinných vazeb a absence integrace do společnosti dle náhledu soudu možné výsledkem správního řízení v předmětné věci předvídat. Soud z obsahu správního spisu ani z argumentace žalobců nezjistil nic, co by dokládalo, že žalobci mohli mít legitimní očekávání v tom směru, že jejich žádostem o udělení státního občanství bude vyhověno.
31. Samotné přání rodičů žalobců, aby jejich nezletilé děti získaly státní občanství České republiky, stejně jako jejich přesvědčení, že jeho získání by bylo žalobcům ku prospěchu, jsou sice z lidského hlediska pochopitelné, nicméně se nejedná o kritérium, na základě kterého by měl správní orgán o předmětných žádostech rozhodovat, resp. jímž by byl při rozhodování v dané věci jakkoliv vázán.
32. Soud nevešel ani na námitky stran porušení § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu, které žalobci spatřují v tom, že se orgán rozhodující o rozkladu dostatečně nevypořádal s jejich rozkladovými námitkami. Soud konstatuje, že orgán rozhodující o rozkladu se všemi rozkladovými námitkami podrobně zabýval a naopak zcela dostatečně a přezkoumatelně uvedl, jaké důvody ho k zamítnutí podaných rozkladů vedly. V žádném případě tak napadené rozhodnutí není možno označit za nepřezkoumatelné. Také skutečnost, že orgán rozhodující o rozkladu v převážné míře souhlasil se závěry správního orgánu I. stupně, není znakem nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Jestliže bylo prvostupňové rozhodnutí náležitě odůvodněno, neměl orgán rozhodující o rozkladu de facto žádné důvody se závěry správního orgánu I. stupně polemizovat. Soud závěrem uvádí, že povinnost orgánů veřejné moci řádně

odůvodnit svá rozhodnutí nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku. Správní orgán může na určitou námitku reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru účastníka řízení odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, tím se s námitkami účastníka řízení vždy – minimálně implicitně – vypořádá. Absence odpovědi na ten či onen argument v odůvodnění tak bez dalšího nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Podstatné je, aby se orgán veřejné moci vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009 č.j. 9 Afs 70/2008 - 13, ze dne 28. 5. 2009 č.j. 9 Afs 70/2008 - 13 a ze dne 21. 12. 2011, č.j. 4 Ads 58/2011 - 72, či usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 11. 2011 sp. zn. II. ÚS 2774/09 a ze dne 11. 3. 2010 sp. zn. II. ÚS 609/1). Není proto nepřezkoumatelným rozhodnutí, v jehož odůvodnění orgán veřejné moci prezentuje od názoru účastníka řízení odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, a toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí (srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08).

33. Soud tedy neshledal žaloby důvodnými, a proto je podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
34. Protože žalobci nebyli ve sporu úspěšní a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Praha 6. června 2019

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu